

You have downloaded a document from
RE-BUS
repository of the University of Silesia in Katowice

Title: Przykłady dobrej praktyki zastosowania platformy kształcenia na odległość WEiNoE UŚ w nauczaniu i uczeniu się

Author: Eugenia Smyrnova-Trybulska

Citation style: Smyrnova-Trybulska Eugenia. (2014). Przykłady dobrej praktyki zastosowania platformy kształcenia na odległość WEiNoE UŚ w nauczaniu i uczeniu się W: B. Kożusznik, J. Polak (red.), "Uczyć z pasją : wskazówki dla nauczycieli akademickich" (s. 187-207). Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.

Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne - Bez utworów zależnych Polska - Licencja ta zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).

UNIwersYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Eugenia Smyrnova-Trybulska

Uniwersytet Śląski w Katowicach
Wydział Etnologii i Nauk o Edukacji

**Przykłady dobrej praktyki zastosowania
platformy kształcenia na odległość WEiNoE UŚ
w nauczaniu i uczeniu się**

1. Wprowadzenie

Koncepcja wdrażania e-learningu na Uniwersytecie Śląskim jest uważana za jeden z priorytetowych kierunków strategii rozwoju uczelni na lata 2014–2020. W szczególności, w dokumencie: „Strategia rozwoju Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach na lata 2012–2020” jest zaznaczone, że: „W ramach zadania kluczowego – Zwiększenie liczby absolwentów Uniwersytetu na wszystkich poziomach studiów, będziemy w szczególności: [...] wykorzystywać i rozwijać nowoczesne technologie informacyjne i informatyczne dla bardziej zindywidualizowanego kształcenia w trybach e-learning i blended learning [...]”¹. W Rozdziale II „Cel strategiczny 2: Innowacyjne kształcenie i nowoczesna oferta dydaktyczna” p. 2.3.3. *Wykorzystywanie najnowszych technologii w procesie kształcenia* w 2.3.3.1. jest zaznaczone: „Wspieranie kształcenia wykorzystującego nowoczesne techniki informacyjne (m.in. nauczanie na odległość, nowe techniki prezentacji wykładów, podręczniki elektroniczne, Telewizja Internetowa UŚ, blogi prowadzone przez uczonych, filmy edukacyjne publikowane na kanale YouTube Edu i inne edukacyjne portale internetowe”², w p. 2.3.3.5. mówi się o „[t]worzeniu coraz większej liczby kursów e-learningowych i zwiększaniu aktywności w nauczaniu na odległość”³.

Zgodnie z Uchwałą Senatu nr 56 z 25 stycznia 2005 roku powstało Centrum Kształcenia na Odległość (CKO), którego dyrektorem oraz administratorem uczelnianej i wydziałowych platform kształcenia na odległość jest mgr Paweł Pawełczyk. Cele i zadania CKO zostały opisane na stronie centrum⁴. Między innymi Centrum Kształcenia na Odległość Uniwersytetu Śląskiego to jednostka usługowo-dydaktyczna, która powstała w celu centralizacji działań 12 wydziałów Uniwersytetu Śląskiego, mających na celu sprawny i ukierunkowany rozwój wspomagania nauczania z wykorzystaniem sieci Internet. Statystyki wskazują na ciągły wzrost liczby użytkowników platform i kursantów kursów zdalnych. W 2012 roku liczba ta wyniosła: unikatowych gości w roku 2012: 251 310, liczba wizyt w roku 2012: 287 354, zarejestrowanych użytkowników: 28 477, aktywnych użytkowników: 15 447, aktywnych kursów: 653⁵.

¹ *Strategia rozwoju Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach na lata 2012–2020*, Uniwersytet Śląski, 2012 [data dostępu: 2.04.2013]. Dostępny w Internecie: <<http://bip.us.edu.pl/files/bip/strategia20120309.pdf>>, s. 12.

² *Strategia rozwoju Uniwersytetu Śląskiego*, s. 45.

³ *Strategia rozwoju Uniwersytetu Śląskiego*, s. 46.

⁴ Strona Centrum Kształcenia na Odległość (CKO) UŚ: [data dostępu: 2.04.2013]. Dostępny w Internecie: <<http://www.cko.us.edu.pl/informacje-o-jednostce.html>>.

⁵ P. PAWEŁCZYK: *Nauczanie na odległość w UŚ*, Prezentacja multimedialna 2012.

Jedną z najbardziej dynamicznie rozwijających się platform wydziałowych jest platforma Wydziału Etnologii i Nauk o Edukacji (<http://el2.us.edu.pl/weinoe>), której koordynatorem jest autorka artykułu. Dalej zostaną przedstawione doświadczenia oraz spostrzeżenia odnośnie modeli i sposobów efektywnego wykorzystania platformy wydziałowej, które mogą być ciekawe i pożyteczne dla tutorów, administratorów, wykładowców, studentów i innych osób, zainteresowanych wdrażaniem nauczania na odległość lub pragnących zapoznać się z doświadczeniem innych.

2. Wspomaganie kursami e-learningowymi przedmiotów, prowadzonych na studiach stacjonarnych, niestacjonarnych, studiach podyplomowych

2.1. Wybrane przykłady wspomagania przedmiotów programowych

Technologia informacyjna (TI) jest przedmiotem prowadzonym na wszystkich kierunkach studiów jako przedmiot ogólnokształcący, przewidujący realizację o objętości 30 godzin dydaktycznych, z których 15 godzin to wykłady, 15 godzin – ćwiczenia konwersatoryjne. Ogólne cele zajęć praktycznych polegają na zapoznaniu się studentów z podstawowymi wiadomościami teoretycznymi i kształtowaniu umiejętności praktycznych oraz ich pogłębianiu, poszerzaniu, aktualizacji w zakresie zastosowania programów użytkowych pakietu biurowego Microsoft Office 2003 (2007), lub innych pakietów, na przykład: OpenOffice, LibreOffice, Works itd. oraz praktycznego wykorzystania poszczególnych aplikacji użytkowych: edytora tekstu (na przykładzie MS Word), który jest pomocny w pracy biurowej, podczas pisania prac semestralnych, dyplomowych lub magisterskich, w przygotowaniu materiałów dydaktycznych i metodycznych w przyszłej pracy nauczyciela; obsługi programu typu arkusz kalkulacyjny (na przykładzie MS Excel) do gromadzenia danych, wykonania wszelkiego rodzaju obliczeń, analizy danych i przedstawienia wyników pracy w postaci graficznej (wykresu); programu do przygotowania prezentacji multimedialnych (na przykładzie MS PowerPoint).

Oprócz tego zapoznanie się z programami do obróbki mediów: edytora grafiki, rejestratora dźwięku, programów do nagrania i obróbki sekwencji wideo, programów-konwerterów itd.

Wśród celów jest również zapoznanie się z podstawowymi usługami globalnej sieci Internet, systemem do wspomagania kształcenia na odległość LCMS MOODLE oraz kształtowaniem kompetencji w zakresie kształcenia na odległość. Celem zajęć praktycznych jest przede wszystkim kształtowanie praktycznych umiejętności posługiwania się sprzętem komputerowym oraz rozwiązywania praktycznych zadań przy pomocy programów użytkowych i Internetu.

Natomiast wykłady wzbogacają kompetencje informatyczne w treści, związane z podstawowymi zagadnieniami teoretycznymi w zakresie TI, w tym: aksjomatyka pojęć, informatyka, informacja, technologia informacyjna, komputer i inne; systemy telekomunikacyjne w społeczeństwie wiedzy; historia i ewolucja rozwoju techniki komputerowej; klasyfikacja, właściwości, przykłady oprogramowania komputerowego; systemy operacyjne; struktura, funkcje, zadania, historia i ewolucja rozwoju, przykłady; podstawowe wiadomości o komputerach; architektura komputera: wewnątrz komputera, urządzenia zewnętrzne komputera; arytmetyka komputera: systemy liczbowe, arytmetyka komputera, podstawy algebry Boole'a; podstawy techniki cyfrowej, bramki; projektowanie układów scalonych o różnej skali integracji; koncepcja projektowania interaktywnych multimedialnych prezentacji edukacyjnych i inne.

Biorąc pod uwagę, że obecność na wykładach nie jest obligatoryjna, frekwencja studentów na zajęciach tego typu tradycyjnie nie jest najwyższa. Jednocześnie treści, przedstawiane na wykładach i uwzględnione w sylabusie modułu w jakiś sposób, należy wyegzekwować. W związku z tym została podjęta decyzja, która ma także swoje podstawy formalno-prawne, odnośnie prowadzenia wykładów w formie zdalnej z wykorzystaniem kursu e-learningowego. Z dniem 3 lipca 2012 roku weszło w życie Zarządzenie rektora UŚ nr 66/2012 w sprawie zasad prowadzenia w Uniwersytecie Śląskim zajęć dydaktycznych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, które między innymi przywiduje możliwość prowadzenia do 60% zajęć dydaktycznych w formie zdalnej, co praktycznie zrewolucjonizowało proces dydaktyczny na uczelni.

Kurs „TI-Wykłady” ma strukturę modułową (rysunek 1): zawiera część wprowadzającą (forum aktualności, sylabus z przedmiotu, forum dyskusyjne), 10 modułów tematycznych, z których każdy zawiera podobną strukturę (temat, cele, literatura i zasoby internetowe), materiały dydaktyczne teoretyczne podstawowe oraz dodatkowe (prezentacje, pliki w formacie PDF, linki do zewnętrznych zasobów dydaktycznych), sprawdzenie wiedzy (test do samokontroli: 3 próby,

Kurs "Wykłady z Technologii Informacyjnej"

Autor i prowadzący: dr hab. Prof. US Eugenia Smyrnova-Trybulska

Najnowsze wiadomości

- Dodaj nowy temat...
- Oile umieszczane /uszcze /zanych /nowości)

Nadchodzące terminy

- Bra n adchodzących spotkań
- Priżdż do kalendarza...
- Nowy termin....

Co się ostatnio działo?

- Aktywność od niedziela 31 marzec 2013, 15:08
- Raport ostatnich aktywności
- Bra zmian od ostatniego zalogowania

22 luty - 28 luty

Temat 1: Platforma kształcenia na odległość WEINOE - <http://eiz.us.edu.pl/westnoe> (1 godz.)

Cele:

1. Zapoznanie się z koncepcją, budową wydziałowej platformy kształcenia na odległość <http://eiz.us.edu.pl/westnoe>.
2. Zapoznanie się ze składowymi systemami CLMS MOODLE.
3. Struktura kursu e-learningowego. Zasoby, składowe.

Materiały dydaktyczne teoretyczne podstawowe

- Literatura i zasoby internetowe
- Platforma Kształcenia na odległość WEINOE
- Sprawdzenie wiedzy

Test sprawdzający do Tematu 1

Głosowanie do Tematu 1

Głosowanie

1 marzec - 7 marzec

Temat 2: Aksjomatyka pojęć Informacja, Informatyka, Technologia Informacyjna (1 godz.)

Cele:

1. Zapoznanie się z pojęciem Informacja oraz jego definicją.
2. Miara informacji. Wybrane teorii informacji.
3. Analiza definicji "Technologia informacyjna". Przedmiot "Technologia informacyjna".
4. Zapoznanie się z definicją "Informatyka". Przedmiot "Informatyka".

Zmień rolę na...

Ustawienia mojego profilu

Administracja serwisu

Nawigacja

Strona główna

- Moja strona domowa
- Strony
- Mój profil
- Bieżący kurs
- Tl-2013
- Uczestnicy
- Raporty
- Główne składowe
- 22 luty - 28 luty
- 1 marzec - 7 marzec
- 8 marzec - 14 marzec
- 15 marzec - 21 marzec
- 22 marzec - 28 marzec
- 29 marzec - 4 kwietnia

Włącz tryb edycji

Edycja ustawienia

Użytkownicy

Filtry

Oceeny

Kopia zapasowa

Odbiór

Import

Opublikuj

Reset kursu

Baza pytań

Rysunek 1. Interfejs fragmentu kursu e-learningowego TI-Wykłady

Źródło: <<http://el2.us.edu.pl/weinoe/course/view.php?id=2>>

czas na rozwiązanie testu jest nielimitowany, końcowa ocena liczona jako średnia arytmetyczna), głosowanie (udział jest zalecany, lecz nie wymagany) i zakończenie kursu (ankieta ewaluacyjna, końcowa, test sprawdzający egzaminacyjny: 1 próba, test zawiera 30 pytań losowo wybranych z bazy pytań, czas jest limitowany: 30 min). Kończąca ocena z kursu jest liczona jako średnia ważona i powinna wynieść w celu uzyskania zaliczenia nie mniej niż 50%.

Wartościowość i aktualność przedmiotu oraz praktyczne ukierunkowanie treści ćwiczeń konwersatoryjnych, jednocześnie mała liczba godzin, przewidziana planem studiów na ćwiczenia praktyczne (15 godz.), stwarzają sprzeczność pomiędzy ambitnymi, uzasadnionymi celami i obiektywnymi problemami z ich realizacją. W takich warunkach wystarczająco dobrym i skutecznym rozwiązaniem, jak pokazuje kilkuletnia praktyka, jest aktywne i systematyczne wykorzystanie do wspomagania nauczania przedmiotu kursów zdalnych, opracowanych na potrzeby przedmiotu i pozwalających na wspomaganie wszystkich etapów procesu edukacyjnego w prowadzeniu tego typu zajęć dydaktycznych:

- zapoznanie się z nowymi materiałami edukacyjnymi (materiały teoretyczne, zasoby);
- kształtowanie praktycznych umiejętności (ćwiczenia praktyczne);
- utrwalenie wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych (zadania praktyczne, forum). Przy ocenie postów z zadaniami wysłanymi na forum jest zastosowana dosyć innowacyjna metoda „uczeń-nauczycielem” — oprócz prowadzącego, również studenci, mogą oceniać zadania kursantów tej samej grupy wirtualnej wysłane na forum, a także dodawać komentarze; czas przesłania i oceny jest limitowany i określony na samym początku;
- potoczna (quizy do samokontroli) i końcowa kontrola wiedzy (test egzaminacyjny);
- ewaluacja (ankiety, kwestionariusze).

Właśnie system wspomagania kształcenia na odległość LCMS MOODLE i oparta na nim platforma wydziałowa <http://el2.us.edu.pl> we ino, efektywnie służą wykonaniu tych zadań. W ramach przedmiotu TI studenci uczestniczą w 4 kursach zdalnych „MS Word 2000–2007 i jego możliwości” (rysunek 2), „Analiza danych w arkuszach kalkulacyjnych MS Excel 2000–2007”, „Opracowanie prezentacji multimedialnych w programie MS Power Point 2000–2007” oraz „TI-Wykłady”.

Jednocześnie warto podzielić się również pewnym doświadczeniem w zakresie ciągłego, permanentnego doskonalenia metodyki nauczania z wykorzystaniem e-learningu między innymi aspektów psychologiczno-pedagogicznych i organizacyjno-technicznych, związanych między innymi z zasadami określenia terminów wykonania zadań i zaliczenia

Temat 4

Temat 4: Zakładka "Wstawianie".

Cele:

1. Zapoznanie się z grupami narzędzi zakładki "Wstawianie":

- Grupa Strona,
- Grupa Tabela,
- Grupa Łącza,
- Grupa Ilustracje,
- Grupa Nagłówków i stopka,
- Grupa Tekst,
- Grupa Symbole.

Materiały teoretyczne

 Zasoby do Tematu 4 Wstawianie (Word 2007)

 Zasoby do Tematu 4 Wstaw (Word 2000)

Sprawdzenie wiedzy

 Quiz 4.1. Tabela

 Quiz 4.2. Sprawdź wiedzę

Ćwiczenia i zadania praktyczne

 Przykład wykonania zadania Moje hobby

 Forum Moje hobby (10 pkt.)

 Zadanie -Tabela (Zadanie do samokontroli)

 Przykład wykonania zadania Tabela

 Przykład wykonania zadania Zaproszenie afisz

 Opis zadania Zaproszenie (Zadanie do samokontroli)-Word 2000

 Opis zadania Zaproszenie (Zadanie do samokontroli)-Word 2007

 Zadanie Zaproszenie (Zadanie do samokontroli)

 Przykład wykonania zadania Zaproszenie

 Przykład afiszu

 Opis Zadania Tabela 1-4 (Zadanie do samokontroli)

 Przykłady tabeli

 Zadanie Tabela 1-4 (do samokontroli)

 Przykład 1 CV

 Przykład 2 CV

 Forum CV- 10 pkt

 Opis zadania Analit 10.2 "Dokument wielostronicowy" (Zadanie do samokontroli)

 Tekst zadania do samokontroli 10.2 Analit

 Przykład wykonania zadania Analit2

RYSUNEK 2. Fragment kursu „MS Word 2000–2007 i jego możliwości”

ŹRÓDŁO: <<http://el2.us.edu.pl/weinoe/course/view.php?id=217>>

poszczególnych kursów. Na początku wdrażania kursów wspomagających przedmiot TI, terminy zaliczenia wszystkich trzech kursów pokrywały się z oficjalnym terminem zaliczenia z przedmiotu — ostatnimi zajęciami na końcu semestru w oparciu przede wszystkim o idee teorii konstruktywizmu oraz metodę zagłębienia w środowisko przedmiotowe (tematyczne, tzw. „mikroświaty”⁶) bez określenia wewnętrznych terminów zaliczenia poszczególnych zadań lub kursów.

W praktyce to oznaczało, że większość studentów zadania zaliczeniowe wykonywała w ostatnim tygodniu lub nawet w ostatnim dniu przed terminem zakończenia kursów i zaliczeniem. Studenci robili zadania często nierzetelnie, czasem kompilowali je u swoich kolegów (koleżanek) i w wyniku tego uzyskiwali niezbyt wysokie oceny lub czasem kilkakrotnie podchodzili do zaliczenia. Z drugiej strony, dana sytuacja powodowała olbrzymią kumulację zadań, zgromadzonych na serwerze w toku kilku dni, i jako wynik — konieczność sprawdzenia w krótkim czasie kilkuset, a nawet kilku tysięcy zadań przez wykładowcę, co sprawiało wiele trudności dla prowadzącego. Od kilku lat zostały wprowadzone konkretne przedziały czasowe i terminy dla wykonania i zaliczenia poszczególnych zadań i modułów tematycznych z przedmiotu oraz kursów zdalnych. To spowodowało, po pierwsze: zwiększenie motywacji ze strony studentów i wykonanie zadań rozłożonych w czasie; po drugie: podniosło jakość i efektywność nauczania; po trzecie: zoptymalizowało pracę prowadzącego. Podobne metody zostały zastosowane także w kursach e-learningowych, wspomagających prowadzenie zajęć z innych przedmiotów⁷.

Również fakultatywnie studenci mogą uczestniczyć w innych kursach informatycznych, dostępnych na platformie. W tym kontekście warto wspomnieć również o zasadach procesu bolońskiego, do którego kilka lat temu dołączyła Polska. Jedną z tych zasad deklaruje zmianę w podziale proporcji godzin dydaktycznych na studiach wyższych przy jednoczesnym zmniejszeniu godzin, realizowanych w trybie *face-to-face* i zwiększeniu godzin, przeznaczonych na naukę indywidualną, samodzielną studentów. Przy takiej tendencji ważne jest zapewnienie łączą zwrotnego, tzw. *feedback*, studentów z wykładowcą oraz utrzymanie wysokiego poziomu nauczania. Właśnie szerokie i systematyczne wdrażanie zdalnej formy nauczania, oczywiście dokładnie przemyślane i fachowo

⁶ S. PAPERT: *Burze mózgów. Dzieci i Komputery*. Wyd. 1. Warszawa: PWN, 2012.

⁷ G. WIECZORKOWSKA-WIERZBIŃSKA: *Psychologiczne ograniczenia*. Warszawa: Wyd. Uniwersytetu Warszawskiego, 2011, s. 356; E. SMYRNOVA-TRYBULSKA, S. STACH: *Wykorzystanie LCMS Moodle jako systemu wspomagania nauczania na odległość*. Skrypt. Red., E. SMYRNOVA-TRYBULSKA, S. STACH, A. BURNUS, A. SZCZUREK. Uniwersytet Śląski: Studio-Noa, 2012, s. 560.

przygotowane kursy e-learningowe, mogą pomóc w osiągnięciu tego celu.

2.2. Wspomaganie kursami e-learningowymi zajęć na studiach podyplomowych

Kursy e-learningowe aktywnie wykorzystywane są również do wspomagania prowadzenia zajęć z różnych przedmiotów na studiach podyplomowych, zorganizowanych na WEiNoE, na przykład, z: *Oligofrenopedagogiki*, *Terapii pedagogicznej*, *Metodyki wykorzystania TI w edukacji szkolnej i wychowaniu przedszkolnym* (rysunek 3) i innych. Biorąc pod

The image shows a screenshot of a course interface. On the left, there is a sidebar with a list of tasks and resources. The main content area displays a preview of a PDF document titled "Ocena witryny. Przykład.pdf" from the Mozilla Firefox browser. The PDF content is titled "Kryteria oceny strony internetowej" and lists four criteria for evaluating a website.

Temat 2
Temat 2: Wykorzystanie TI w procesie edukacyjnym.
 1. Ocena multimedialnego programu edukacyjnego.
 2. Opracowanie scenariusza lekcji z uwzględnieniem wykorzystania aplikacji komputerowej lub witryny internetowej.

Ocena programu komputerowego
 Zadanie 2.1.: Ocena programu
 Przykład oceny programu i scenariusza lekcji
 Szablon scenariusza lekcji
 Zadanie 2.2.: Scenariusz lekcji

Temat 3
Temat 3: Ocena edukacyjnej witryny internetowej
 1. Na podstawie zaproponowanych kryteriów nauczyć się oceniać witryny internetowe.
 2. Projektowanie procesu dydaktyczno-wychowawczego z wykorzystaniem witryny internetowej.

Witryny, zalecane do testowania i oceny
 Kryteria oceny witryny internetowej
 Ocena witryny. Przykład 1
 Ocena witryny. Przykład 2
 Zadanie 3: Ocena witryny

Temat 4
Temat 4: Opracowanie prezentacji multimedialnej
Kryteria wykonania zadania:
 1. Charakter prezentacji - edukacyjny,
 2. Struktura : modułowa, hierarchiczna, rozgałęziona,
 3. Forma przedstawienia treści : multimedialna, hipertekstowa,
 4. Objętość : minimum 15 slajdów.
 5. Na pierwszym slajdzie powinny być podane: Tytuł prezentacji oraz Imię i Nazwisko autora. Na ostatnim slajdzie: Bibliografia (lista wykorzystanych źródeł drukowanych oraz elektronicznych).
 6. Na ocenę Bdb prezentacja powinna zawierać także quiz.

Kryteria oceny strony internetowej
I. Kryteria merytoryczne:
 1) Cel utworzenia serwisu został jasno określony. Portal ma charakter źródła informacji. Informacje zawarte na prezentowanej stronie dotyczą wyłącznie niepełnosprawności dzieci. [P]
 2) Jakość zawartych informacji na stronie jest poprawna i wiarygodna. Autorami artykułów prezentowanych w portalu są pedagodzy i psycholodzy specjalni. Ponadto, zapoznać się z portalem można również wielokrotnie bez konieczności posiadania konta. Rodzice dzieci niepełnosprawnych, którzy działają się swoimi doświadczeniami. Strona powstała w latach 2006 – 2007 i jest na bieżąco aktualizowana. Wskazanie informacji zawartych w portalu jest dla rodziców zainteresowanych oceną i mianem zapoznać. [P]
 3) Zawartość treści na ocenianej stronie internetowej cechuje się rzetelnością, obiektywnością i oryginalnością, gdyż poruszany temat jest bardzo poważny. Rodzice w sposób szybszy i przystępny mogą znaleźć potrzebne informacje. Informacje przedstawione są w sposób jasny i poprawny. Zdarzają się na kilku podstronach błędy wynikające z budowania strony. Strona zawiera linki do instytucji zajmujących się osobami niepełnosprawnymi i w poszczególnych województwach. [P]
 4) Układ treści został przedstawiony w sposób estetyczny i logiczny. Spełnia on

RYСУNEK 3. Główna strona kursu *Metodyka wykorzystania TI w edukacji szkolnej i wychowaniu przedszkolnym* oraz zasób *Ocena witryny. Przykład 1* w postaci pliku PDF

Źródło: <<http://el2.us.edu.pl/weinoe/course/view.php?id=34>>

uwagę, że wśród słuchaczy studiów podyplomowych przeważnie są czynni nauczyciele, pełniący równolegle podczas studiów podyplomowych swoje obowiązki służbowe, mający rodziny i często dojeżdżający na zajęcia kilkadziesiąt, a nawet kilkaset kilometrów, to udział w kursach zdalnych, jest dobrym i zręcznym rozwiązaniem w organizacji giętkiego i jednocześnie zapewniającego odpowiedni poziom merytoryczny i dydaktyczny procesu edukacyjnego.

3. Wykorzystanie platformy w działalności naukowo-badawczej pracowników oraz studentów wydziału

Platforma WEiNoE może być i jest aktywnie wykorzystywana w działalności naukowo-badawczej na wydziale, w celu prowadzenia badań naukowych i eksperymentów pedagogicznych przez pracowników oraz studentów wydziału, słuchaczy studiów podyplomowych itd. Jednym z rewelacyjnych modułów systemu MOODLE jest Kwestionariusz (rysunek 4⁸), dzięki któremu można dosyć szybko, łatwo, efektywnie sporządzić ankietę badawczą, udostępnić ją na platformie respondentom przez Internet, uzyskując dowolnie dużą próbkę badawczą, a po odpowiedzi na pytania ankietowanych system sam dokładnie i natychmiast opracuje dane empiryczne, przedstawiając wyniki w postaci liczbowej, procentowej, graficznej dla poszczególnego respondenta bądź dla wszystkich respondentów według odrębnych kategorii.

Umieszczenie ankiety na platformie pozwala na przeprowadzenie badań na szerszą skalę, bez ograniczeń odległościowych i czasowych, co podnosi wiarygodność badań i ich obiektywność, a obróbka danych przez system MOODLE pozwala zaoszczędzić badaczowi czas, zbawi go od rutynowych czynności i zapewni precyzyjność obliczeń.

Także kurs e-learningowy może być efektywnym wspomaganie w prowadzeniu seminarium dyplomowego, magisterskiego, doktoranckiego, w ukierunkowaniu i pomocy seminarzystom i doktorantom podczas pracy nad dyplomem, dysertacją doktorską (rysunek 4). Od kilku lat

⁸ E. SMYRNOVA-TRYBULSKA: *Use of the Distance Learning Platform of the Faculty of Ethnology and Sciences of Education in Cieszyn (University of Silesia) in Teacher Training. W: Theoretical and Practical Aspects of Distance Learning. Collection of Scholarly Papers.* Red. E. SMYRNOVA-TRYBULSKA. Katowice—Cieszyn: Uniwersytet Śląski, 2009, s. 198—210; E. SMYRNOVA-TRYBULSKA, S. STACH: *Wykorzystanie LCMS Moodle jako systemu wspomagania nauczania na odległość.* Skrypt. Red. E. SMYRNOVA-TRYBULSKA, S. STACH, A. BURNUS, A. SZCZUREK. Uniwersytet Śląski: Studio-Noa, 2012, s. 464.

Kurs "Seminarium dyplomowe, magisterskie, doktoranckie"

Prowadząca: dr hab. prof. UŚ Eugenia Smyrnova-Trybulska

Wprowadzenie

Forum aktualności

Forum dyskusyjne dla uczestników kursu

Zasoby

Literatura i zasoby internetowe

Wirtualna klasa

Video-tutorial Big Blue Button

Virtual classroom

Temat 1

Metodologia badań pedagogicznych

Literatura i zasoby internetowe

Forum dyskusyjne "Metodologia badań pedagogicznych"

Metody badań (Przegląd wybranej lektury)

Zasoby do Tematu 1

Temat 2

Metodologia e-learningu

Uwaga : jest zalecany do wglądu kurs "Nauczanie na odległość z wykorzystaniem systemu CLMS MOODLE" (klucz dostępu :)

Literatura i zasoby internetowe

Oficjalne dokumenty krajowe i europejskie

Forum dyskusyjne "Metodologia e-learningu"

Temat 3

RYSUNEK 4. Fragment kursu e-learningowego „Seminarium dyplomowe, magisterskie, doktoranckie”

Źródło: <<http://el2.us.edu.pl/weinoe/>>

taki kurs został opracowany i skutecznie wykorzystywany przez autorkę artykułu. W jednym miejscu są zgromadzone wszystkie niezbędne materiały — literatura, adresy URL wartościowych zasobów internetowych, dokumenty prawne (rozporządzenia, akty prawne, ustawy itd.), materiały metodyczne (artykuły, prezentacje, autorskie książki i inne), informacje o konferencjach, projektach, konkursach grantowych, przykładowe prace dyplomowe, magisterskie, doktorskie oraz forum dyskusyjne i zadania (składowa, za pośrednictwem której są wysyłane opracowane przez

uczestników kursu materiały — wcześniej były przesyłane na skrzynkę wykładowcy i odwrotnie — materiały metodyczne były wysyłane przez promotora do skrzynek pocztowych seminarzystów, doktorantów, co często sprawiało zamieszanie i powodowało chaos i brak usystematyzowania przesyłanych materiałów).

4. Platforma w przygotowaniu przyszłych nauczycieli w zakresie kształcenia na odległość, do wykorzystania e-learningu w swojej pracy zawodowej oraz pełnienia funkcji tutora

4.1. Wykorzystanie platformy kształcenia na odległość w nauczaniu przedmiotu „Technologia informacyjna w pracy asystenta osoby niepełnosprawnej”

W społeczeństwie informacyjnym, społeczeństwie wiedzy, na równi z innymi najważniejszymi zasadami powinny być zapewnione równe możliwości w dostępie do wiedzy dla wszystkich zainteresowanych obywateli, w tym: inwalidom, osobom z ograniczonymi możliwościami finansowymi, z małych i oddalonych miejscowości i innym użytkownikom w celu stworzenia równych szans dla wszystkich w dostępie do zasobów informacyjnych i w zdobywaniu wiedzy. Te zasady są także priorytetowym celem rozwoju społeczeństwa europejskiego. Jednocześnie, zgodnie z nową koncepcją rozwoju systemu edukacyjnego oraz standardami przygotowania nauczycieli, każdy nauczyciel powinien być nauczycielem technologii informacyjnych i posiadać kompetencje w zakresie kształcenia na odległość. Realizację tych zadań powinny przede wszystkim zapewnić uczelnie wyższe przy aktywnym i szerokim wykorzystaniu zdalnie sterowanych form i technologii nauczania. Pozytywnym przykładem w tym kontekście jest platforma kształcenia na odległość WEiNoE oraz jej wykorzystanie w ramach informatycznego przygotowania nauczycieli podczas realizacji przedmiotu: *„Technologie informacyjne w pracy asystenta osoby niepełnosprawnej”*. Program jest opracowany przez autora artykułu, przewiduje realizację w postaci 30 godzin zajęć praktycznych, 60 godzin pracy indywidualnej. Formą zaliczenia jest zaliczenie na ocenę. Przedmiot jest uwzględniony w planie studiów na drugim roku kierunku pedagogicznego specjalizacji Asystent osoby nie-

pełnosprawnej. Przy realizacji tego przedmiotu warto wziąć pod uwagę, że studenci na pierwszym roku studiów mieli przedmiot ogólnokształcący: Technologia informacyjna, w ramach którego poszerzyli i pogłębili swoje kompetencje informatyczne.

4.1.1. Cele zajęć

Zapoznanie studentów z nowoczesnymi środkami multimedialnymi i technologiami Internetowymi, nadającymi się do efektywnego zastosowania w prowadzeniu zajęć dydaktyczno-wychowawczych oraz terapeutycznych z dziećmi niepełnosprawnymi oraz z osobami o specjalnych potrzebach; kształtowanie umiejętności wszechstronnej oceny zasobów internetowych oraz programów edukacyjnych. Zapoznanie się z krajowym i zagranicznym doświadczeniem kształcenia na odległość dzieci i osób w wieku starszym ze specjalnymi potrzebami. Kształtowanie teoretycznej wiedzy oraz praktycznych umiejętności przygotowania własnych multimedialnych, elektronicznych pomocy edukacyjnych w postaci kursów zdalnych, skierowanych do osób ze specjalnymi potrzebami.

4.1.2. Treści programowe zajęć

- Rola komputera w edukacji specjalnej; sprzęt komputerowy dla edukacji specjalnej. Klasyfikacja programów edukacyjnych, przykłady. Klasyfikacja oprogramowania dla rewalidacji, przykłady.
- Klasyfikacja i kryteria oceny edukacyjnych programów komputerowych; przegląd programów edukacyjnych oraz terapeutycznych dostępnych na rynku, ich analiza oraz ocena; projektowanie procesu edukacyjnego oraz terapeutycznego z wykorzystaniem programów multimedialnych. Analiza i testowanie według kryteriów oceny przykładowych programów edukacyjnych. Projektowanie lekcji na podstawie wykorzystania jednego z programów.
- Rola technik informatycznych i Internetu w dostępie do wiedzy i w procesie integracji osób niepełnosprawnych. Internet — źródłem zasobów edukacyjnych. *Distance learning* — jako alternatywa dla tysięcy osób niepełnosprawnych. *Distance learning* — kształcenie na odległość dzieci niepełnosprawnych, zapoznanie się z różnymi

modelami nauczania zdalnego⁹. Przegląd przykładowych zasobów internetowych: serwerów, portali edukacyjnych, platform kształcenia na odległość (w tym: <http://el2.us.edu.pl/weinoe>, <http://el.us.edu.pl/upgow> i in.). Ocena witryny internetowej na podstawie proponowanych kryteriów oceny:

- internetowe techniki komunikacyjne na przykładzie wybranych programów;
- teoretyczne i praktyczne aspekty opracowania i wykorzystania kursów zdalnych dla osób niepełnosprawnych z zastosowaniem systemu MOODLE. Przykładowe projekty kursów. Zapoznanie się ze składowymi kursu zdalnego: Lekcja, Zadanie, Quiz, Hot Potatoes Quiz, Forum, Kwestionariusz, Ankieta, Głosowanie i inne.

4.1.3. Zadania zaliczeniowe

- Posiadanie wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych z przedmiotu w zakresie programowym.
- Opracowanie i obrona sprawozdania oceny programu edukacyjnego na podstawie wyników testowania i analizy według proponowanych kryteriów oceny.
- Opracowanie scenariusza jednostki lekcyjnej (zajęcia dydaktycznego, terapeutycznego, godziny wychowawczej) z uwzględnieniem wykorzystania na lekcji przetestowanego programu.
- Opracowanie oraz przedstawienie sprawozdania oceny witryny edukacyjnej na podstawie wyników testowania i analizy według proponowanych kryteriów oceny.
- Opracowanie kursu zdalnego na jeden z tematów dotyczących kształcenia osób niepełnosprawnych.
- Ukończenie i ocena minimum jednego kursu zdalnego, dostępnego na wydziałowej platformie kształcenia na odległość, <http://el2.us.edu.pl/weinoe>, opracowanego przez kolegę, jego ocena.

Program przedmiotu był pomyślnie realizowany w latach akademickich 2008–2013. Wszyscy studenci specjalności skutecznie wykonali i obronili prace zaliczeniowe, nabyli niezbędne kompetencje w zakresie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w swojej przyszłej działalności zawodowej, a opracowane przez nich kursy (rysunek 5) są aktywnie wykorzystywane przez szerokie grono

⁹ Zob. SMYRNOVA-TRYBULSKA, 2005–2012.

Kurs e-learningowy

Dziecko z zespołem Downa

Autorzy: Agnieszka Ciałoń, Katarzyna Wojtala

Konsultant metodyczny i informatyczny: Dr hab. prof. UŚ Eugenia Smyrnova-Trybulska.

Wprowadzenie

Opis kursu

Literatura i zasoby internetowe

Zespół Downa

Czy miałeś już kontakt z dzieckiem z zespołem Downa?

Forum dyskusyjne

Forum aktualności

Temat 1

Cechy fizyczne dziecka z zespołem Downa

Materiał dydaktyczny podstawowy.

Lekcja 1. Cechy fizyczne dziecka z zespołem Downa

Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół osób z zespołem Downa "SZANSA"

Quiz- cechy kliniczne dziecka z zespołem Downa

Forum dyskusyjne do tematu 1

Cechy fizyczne dziecka z zespołem Downa

Temat 2

Funkcjonowanie psychiczne dziecka z zespołem Downa

Materiał dydaktyczny podstawowy

RYSUNEK 5. Główna strona kursu „Dziecko z zespołem Downa”, opracowanego w ramach przedmiotu „Technologia informacyjna w pracy asystenta osoby niepełnosprawnej”

ŹRÓDŁO: <<http://el2.us.edu.pl/weinoe/>>

użytkowników: osoby z ograniczonymi możliwościami, terapeutów, wychowawców, pedagogów, rodziców dzieci-inwalidów i in. W ten sposób, opracowany i wdrożony przez autora program z przedmiotu: „Technologie informacyjne w pracy asystenta osoby niepełnosprawnej” jest pozytywnym przykładem szerokiej i efektywnej implementacji wykorzystania technologii informacyjnych i Internetu w przygotowaniu specja-

listów, pedagogów nowej generacji, którzy pomyślnie będą wykonywać swoje obowiązki zawodowe we współczesnych warunkach społeczeństwa informacyjnego, opartego na wiedzy przy szerokim zastosowaniu zdalnych form i technologii nauczania oraz w celu samokształcenia się i podniesienia swoich kompetencji zawodowych¹⁰.

Według podobnej koncepcji prowadzone są przez autorkę artykułu także przedmioty: „Technologia informacyjna w nauczaniu ekologii”, „Technologia informacyjna w nauczaniu filozofii i wiedzy o społeczeństwie” (2008–2011), które były uwzględnione na drugim roku studiów I stopnia na odpowiednich specjalizacjach, oczywiście oparte o właściwe treści przedmiotowe i uwzględniające specyfikę dyscyplin.

Są również opracowane i dostępne na platformie kursy zdalne kategorii technologie internetowe, w tym kurs „Opracowanie kursów zdalnych z wykorzystaniem systemu LCMS MOODLE”, w którym mogą nieodpłatnie brać udział wszyscy zainteresowani w zdobywaniu kompetencji tutora (studenci wydziału, przyszli i czynni nauczyciele, słuchacze studiów podyplomowych, metodycy, terapeuci i inni). Opracowano także pomoce dydaktyczne — podręczniki akademickie¹¹, które mogą być ważną wartościową pomocą dydaktyczną i metodyczną w zdobyciu kompetencji w zakresie kształcenia na odległość.

5. Platforma we wzmocnieniu współpracy międzynarodowej, w realizacji projektów w zakresie e-learningu i innych innowacyjnych tematów

Platforma kształcenia na odległość może i jest także pomyślnie wykorzystywana we wspomaganiu i wzmocnieniu współpracy międzynarodowej, w szczególności, w ramach realizacji projektów międzynarodowych, w prowadzeniu warsztatów, konferencji, seminariów, kursów itd. Na przykład projekt międzynarodowy „E-learning — drogą do

¹⁰ E. SMYRNOVA-TRYBULSKA: *Use of the Distance Learning Platform of the Faculty of Ethnology and Sciences of Education in Cieszyn (University of Silesia) in Teacher Training*. W: *Theoretical and Practical Aspects of Distance Learning*. Collection of Scholarly Papers. Red. E. SMYRNOVA-TRYBULSKA. Katowice—Cieszyn: Uniwersytet Śląski, 2009, pp. 198–210.

¹¹ E. SMYRNOVA-TRYBULSKA, S. STACH: *Wykorzystanie LCMS Moodle jako systemu wspomagania nauczania na odległość*. Skrypt. Red. E. SMYRNOVA-TRYBULSKA, S. STACH, A. BURNUS, A. SZCZUREK. Uniwersytet Śląski: Studio-Noa, 2012, s. 560; E. SMYRNOVA-TRYBULSKA, S. STACH: *Zastosowanie systemów CMS w tworzeniu przestrzeni informacyjno-edukacyjnej w Internecie*. Skrypt. Red. S. STACH, B. FUKLIN, D. STANIEK. Uniwersytet Śląski: Studio-Noa, 2012, s. 194.

porozumiewania się w środowisku wielokulturowym”, wspierany finansowo przez międzynarodowy fundusz Wyszehradzki (IVF), realizowany wspólnie z Uniwersytetem Ostrawskim (Republika Czeska), Matej Bel University w Bańskiej Bystrzycy (Republika Słowacka) został z powodzeniem wdrożony w latach 2009–2010. W ramach projektu zostały pomyślnie zrealizowane następujące cele:

- popularyzacja e-learningu w środowiskach akademickich i wśród studentów poprzez organizację konferencji „Teoretyczne i praktyczne aspekty kształcenia na odległość” oraz warsztaty: „Projektowanie kursów zdalnych z wykorzystaniem systemu CLMS Moodle”;
- szkolenie przyszłych nauczycieli w zakresie nauczania na odległość i wykorzystania e-learningu w ich pracy zawodowej;
- wykorzystanie e-learningu na studiach podyplomowych dla nauczycieli w zakresie ICT i innych dziedzin;
- zapewnienie dostępu do materiałów edukacyjnych studentom, społecznościom lokalnym oraz wszystkim zainteresowanym, w tym osobom niepełnosprawnym, osobom z ograniczonymi środkami finansowymi, mieszkańcom małych miast i obszarów peryferyjnych; zapewnienie równych szans dla wszystkich obywateli w dostępie do wiedzy i kształcenia jako jednego z priorytetowych celów wspólnoty europejskiej w zakresie rozwoju systemu edukacyjnego;
- opracowanie modelu środowiska informacyjno-edukacyjnego, przeznaczonego do zapewnienia wsparcia kształcenia na odległość i pracy nauczyciela w zakresie ICT w krajach Grupy Wyszehradzkiej, jak również dalszy rozwój platformy nauczania na odległość do faktycznego wykorzystania przez wszystkich partnerów projektu;
- rozwój kursów na odległość w zakresie pedagogiki, TIK i innych dziedzin. W najbliższej przyszłości zaplanowano do realizacji kolejne wspólne projekty w zakresie e-learningu z wykorzystaniem platformy nauczania na odległość¹².

Jak było wspomniane wcześniej, platforma również umożliwia i zapewnia dostęp do materiałów edukacyjnych studentom, nauczycielom, słuchaczom studiów podyplomowych. W menu po lewej na głównej stronie platformy dostępne są składowe systemu MOODLE jak: *Słownik przydatnych pojęć* — zawierający w postaci hipertekstowej najważniejsze hasła, pojęcia i ich definicje z pedagogiki, psychologii, informatyki, mediów etc.; zasób „Korzystne publikacje i linki” — zawierający listę kilkudziesięciu pozycji książkowych, czasopism, encyklopedii, adresów internetowych

¹² E. SMYRNOVA-TRYBULSKA: *The International Educational Project. E-learning as a Road to the Communication in a Multicultural Environment*. W: *Information and Communication Technology in Education*. University of Ostrava 2010.

towych do portali edukacyjnych, bibliotek cyfrowych, czasopism internetowych itp., które mogą być pomocne dla studentów, pedagogów, jak również wszystkich internautów chcących doksztalić się i podnieść oraz poszerzyć swoje kompetencje pedagogiczne i informatyczne. Są również inne zasoby i serwisy, które można obejrzeć po wejściu na platformę.

6. Platforma jako środek ewaluacji procesu nauczania i oceny efektów kształcenia

Oprócz licznych narzędzi, służących do opracowania i prowadzenia kursów zdalnych, system Moodle oferuje szerokie spektrum narzędzi do gromadzenia danych statystycznych w celu dokonania oceny, ewaluacji, analizy raportów aktywności studentów jak również ich osiągnięć. Między innymi możemy określić sposób oceniania (rozwiązania quizu, przesłanego zadania, postu na forum itp.): ocena najwyższa, średnia, pierwsza, ostatnia (rysunek 510)¹³. Sposób obliczania oceny końcowej kursu określa się w rozwijanej liście znajdującej się w kategorii „*aggregation*” (sumowanie, końcowa ocena): średnia, średnia ważona ocen, prosta średnia ważona ocen, *mean of grades (with extra credit)*, mediana ocen, najniższa ocena, najwyższa ocena, dominanta (wartość najczęstsza, suma ocen). Możliwe jest też grupowanie wybranych aktywności i umieszczanie ich w osobnych kategoriach. Ocena za taką kategorię może być wyliczana inaczej niż ocena za cały kurs.

Opcja „Raporty” pozwala prowadzącemu przedstawić spis wykonywanych czynności przez uczestników kursu. Prezentowany jest on w formie raportów. Na stronie można wyświetlać typ raportu zgodnie z potrzebami:

- logi (z możliwością konfiguracji filtrów: można określić w nich m.in., z którego kursu mają to być logi, z jakiego dnia czy z której grupy);
- raport aktywności (prowadzący dostaje krótkie informacje o ilości wejść na dany element kursu i terminie ostatniego wejścia);
- pełny raport aktywności (raport aktywności jest wzbogacony o informacje o przesłanych przez poszczególnego studenta zadaniach, wynikach oceny quizów, zadań (jeśli już zostały przesłane i ocenione), wpisach do Słowniczka pojęć, dodanych postach na Forum i o wielu innych ważnych aktywnościach studenta, pozwalających na dokonanie obiektywnej oceny i jej analizy);

¹³ E. SMYRNOVA-TRYBULSKA, S. STACH: *Wykorzystanie LCMS Moodle...*, s. 410.

- procent raportu (umożliwia przedstawienie ilości czynności dokonanych przez danego użytkownika na wybranej aktywności kursu) i inne (rysunek 776–782)¹⁴.

7. Zakończenie

Reasumując wyżej przedstawione zagadnienia, można podkreślić wartościowość i wielofunkcyjność platformy kształcenia na odległość WEiNoE we wspomaganiu rozwiązania wielu różnych kwestii edukacyjnych, naukowych, komunikatywnych, środowiskowych itd., trudnych lub niemożliwych do realizacji w sposób konwencjonalny.

Jednocześnie warto podkreślić, że jeszcze istnieje niemały potencjał i szerokie spektrum zadań i projektów, które będą realizowane w bliższej lub dalszej przyszłości przy aktywnym wykorzystaniu platformy, w szczególności: wspomaganie zajęć z kolejnych przedmiotów przez wszystkich wykładowców wydziału, prowadzonych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych; szkolenie nauczycieli na studiach podyplomowych; samokształcenie nauczycieli; wspomaganie nauki osób niepełnosprawnych; prowadzenie badań naukowych, realizacja nowych projektów naukowych i edukacyjnych, w tym międzynarodowych; wspomaganie nauki studentów w ramach programu Erasmus, prowadzenie warsztatów, seminariów, wideokonferencji (na przykład w ramach konferencji „Teoretyczne i praktyczne aspekty nauczania na odległość” (www.dlcc.us.edu.pl)) i inne. I chociaż pozostają jeszcze pewne nie do końca rozstrzygnięte kwestie organizacyjno-techniczne, psychologiczno-pedagogiczne, formalno-prawne, systematycznego i globalnego przygotowania kadry w zakresie kształcenia na odległość i niektóre inne, to krok po kroku są pomyślnie podejmowane różne działania na WEiNoE, również przy wsparciu Centrum Kształcenia na Odległość UŚ i na pewno w perspektywie zostaną aktywnie zastosowane inne rozwiązania do nauki nie tylko w trybie asynchronicznym, ale również w trybie synchronicznym, tzw. Virtual Classrooms (Big Blue Button, Adobe Connect i in.), pozwalającym na prowadzenie zajęć w trybie online, o czym świadczą pozytywne raporty podobnego doświadczenia na uczelniach zagranicznych i wyniki przeprowadzonych badań¹⁵.

¹⁴ E. SMYRNOVA-TRYBULSKA, S. STACH: *Wykorzystanie LCMS Moodle...*, s. 524–525.

¹⁵ A. REIS: *Technological and pedagogical aspects of synchronous virtual classrooms in non-presence teaching*. PhD Thesis, Manuscript. University of Extremadura 2013.

Bibliografia

- Centrum Kształcenia na Odległość Uniwersytetu Śląskiego. Dostępny w Internecie: <<http://www.cko.us.edu.pl/informacje-o-jednostce.html>> [data dostępu: 2.04.2013].
- PAPERT S.: *Burze mózgów. Dzieci i komputery*. Wyd. 1. Warszawa: PWN, 1996.
- PAWEŁCZYK P.: *Nauczanie na odległość w UŚ*. Prezentacja multimedialna. 2012.
- Platforma kształcenia na odległość WEiNoE. Dostępny w Internecie: <<http://el2.us.edu.pl/weinoe>> [data dostępu: 2.04.2013].
- REIS A.: *Technological and pedagogical aspects of synchronous virtual classrooms in non-presence teaching*, PhD Thesis, Manuscript. University of Extremadura, 2013.
- SMYRNOVA-TRYBULSKA E.: *The International Educational Project E-learning as a Road to the Communication in a Multicultural Environment*. W: *Information and Communication Technology in Education*. Roznov nad Radnosten: University of Ostrava, 2010, s. 161–164.
- SMYRNOVA-TRYBULSKA E.: *Use of the Distance Learning Platform of the Faculty of Ethnology and Sciences of Education in Cieszyn (University of Silesia) in teacher training*. W: *Theoretical and Practical Aspects of Distance Learning. Collection of Scholarly Papers*. Red. E. SMYRNOVA-TRYBULSKA. Katowice—Cieszyn: Uniwersytet Śląski, 2009, s. 198–210.
- Strategia rozwoju Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach na lata 2012–2020*. Dostępny w Internecie: <<http://bip.us.edu.pl/files/bip/strategia20120309.pdf>> [data dostępu: 2.04.2013].
- WIECZORKOWSKA-WIERZBIŃSKA G.: *Psychologiczne ograniczenia*. Warszawa: Wyd. Uniwersytetu Warszawskiego, 2011, s. 356.
- SMYRNOVA-TRYBULSKA E., STACH S.: *Wykorzystanie LCMS Moodle jako systemu wspomagania nauczania na odległość*, Skrypt. Red. SMYRNOVA-TRYBULSKA E., STACH S., BURNUS A., SZCZUREK A. Uniwersytet Śląski, Studio-Noa, 2012, s. 560.
- Oficjalna strona systemu LCMS Moodle. <<http://moodle.org>> [data dostępu: 2.04.2013].
- SMYRNOVA-TRYBULSKA E., STACH S.: *Zastosowanie systemów CMS w tworzeniu przestrzeni informacyjno-edukacyjnej w Internecie*. Skrypt. Red. S. STACH, B. FUKLIN, D. STANIEK. Uniwersytet Śląski, Studio-Noa, 2012, s. 194.

Eugenia Smyrnova-Trybulska

Examples of Effective Uses of E-Learning Platform WEiNoE UŚ in Teaching and Learning

S u m m a r y

The idea to incorporate e-learning in the University curricula is considered as one of the prime directions in development strategies of the university in 2012–2020. The document “University of Silesia in Katowice — Development Strategy 2010–2020,” highlights the following: “Development of IT infrastructure for Distance Learning System,” “Supporting information technology-aided education/teaching/learning (e.g. distance learning, new lecturing technologies, e-text-books, University of Silesia Internet TV, blogs written by scholars/scientists/academics, educational films published on YouTube Edu and other educational Internet portals,” “Increase in the number of e-learning courses, and greater activity in distance learning.” In 2005 CKO (Distance Learning Centre) was established to

support university faculties' e-learning platforms, and online learning. One of the fastest growing platforms is that of the Faculty of Ethnology and Educational Science (<http://el2.us.edu.pl/weinoe>) which is administered by the article's author. The paper presents experience and observations of forms and ways of effective use of the platform, which may be of interest to tutors, administrators, lecturers, students and others who might be interested in implementing distance learning, or wish to learn about the experience of others.

Eugenia Smyrnova-Trybulska

**Die Beispiele für praktische Anwendung der E-learningplattform
von der Fakultät für Ethnologie
und Bildungswissenschaft der Schlesischen Universität
im Unterricht und Lernen**

Z u s a m m e n f a s s u n g

Das Konzept, das E-Learning an der Schlesischen Universität einzuführen, ist für eine der vorrangigen strategischen Richtungen von der Entwicklung der Hochschule in den Jahren 2012–2020 gehalten. In der Urkunde „Strategie von der Entwicklung der Schlesischen Universität in Katowice in dem Zeitraum 2012–2020“ hat man unter vorrangigen Entwicklungsrichtungen festgestellt „...moderne informatische Informationstechnologien auszunutzen und zu entfalten, um das E-Learning und das Blended Learning (B-Learning) zu individualisieren...“, „...Die, moderne Informationsmethoden (u.a.: E-Learning, neue Methoden der Vortragspräsentation, E-Lehrbücher, Internetfernsehen der Schlesischen Universität, die von den Wissenschaftlern geführten Blogs, die in YouTubeEdu und in anderen Internetportalen vorgeführten Bildungsfilm) benutzende Ausbildung unterstützen“, „...immer wieder neue E-Learning-Kurse zu bilden und das E-Learning aktivieren“. Im Jahre 2005 wurde an der Schlesischen Universität das E-Learning-Zentrum (CKO) gegründet, das u.a. die an den einzelnen Fakultäten entwickelten Plattformen und das E-Learning unterstützt. Eine von den sich am dynamischsten entwickelnden Plattformen ist die von der Fakultät für Ethnologie und Bildungswissenschaften (<http://el2.us.edu.pl/weinoe>) geführte Plattform, deren Koordinatorin die Verfasserin des vorliegenden Artikels ist. Sie teilt hier ihre Erfahrungen und Bemerkungen mit, die für Tutoren, Administratoren, Hochschullehrer, Studenten und andere für Einführung des Telelearnings Interesse habende Personen interessant und nützlich sein können.